

Востряков О.В.,

доцент, канд. екон. наук,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима
Гетьмана», Україна

Vostriakov O.V.

associate professor, candidate of
economic sciences
State higher educational
establishment Vadim Getman Kyiv
National Economic University,
Ukraine

**ОСОБЛИВОСТІ
ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОЇ
ЕКОНОМІКИ ЯК ФАКТОР
ВПЛИВУ НА РЕАЛІЗАЦІЮ
СТРАТЕГІЧНОГО
УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ**

**PECULIARITIES
OF POST-INDUSTRIAL
ECONOMY AS A FACTOR OF
INFLUENCE ON ENTERPRISE
STRATEGIC MANAGEMENT
REALIZATION**

У статті висвітлено об'єктивні причини необхідності переходу до реалізації стратегічного управління підприємством на засадах концепції стратегічного процесу в умовах постіндустріальної економіки

The article highlights the objective reasons of transition necessity to enterprise strategic management realization on the basis of strategic process concept in conditions of post-industrial economy

Перехід суспільства від індустріального до постіндустріального або інформаційного періоду розвитку накладає свій відбиток на багатьох аспектах економічних взаємовідносин. За таких умов відбуваються відповідні зміни в принципах і інструментах управління підприємством. Причому, чим вищий рівень прийняття управлінських рішень, тим більше ускладнюється цей процес.

У даному контексті стратегічний менеджмент і його методологія сприймаються як своєрідний форпост відстеження, прийняття та запровадження новітніх підходів до управління підприємством, що викликані докорінними змінами в процесах господарювання підприємств у новій економіці.

Серед тих особливостей постіндустріальної економіки, які справляють безпосередній вплив на реалізацію стратегічного управління на підприємстві, можна виділити наступні:

- зростання динамізму в оновленні технологій та технологічних рішень, що використовуються у відповідній сфері діяльності підприємства, що, з одного боку, вимагає від підприємства постійних змін та удосконалення технічної бази, а з іншого — відкриває нові можливості на існуючих та нових ринках;
- глобалізація економіки, результатом якої стало загострення конкуренції, зростання кількості конкурентів, збільшення масштабів охоплення учасників ринку;

- зміна центру прийняття рішень у парі «виробник—споживач», результатом чого стало зменшення ролі посередників і зростання ринкової влади споживачів, яка відображується в підвищенні індивідуалізації кінцевої продукції підприємства та опосередкованої участі споживача в процесі виробництва продукції;

- зростання значення нематеріальних активів підприємства у процесі створення доданої вартості та інноваційного продукту, що призвело до зміщення фундаментального джерела конкурентних переваг на користь внутрішніх, як правило, нематеріальних ресурсів;

- зміна галузевих меж та підходів до їх визначення, внаслідок чого галузеві межі перерозподіляються кожен раз, коли нова компанія знаходить новий спосіб застосування своїх ключових компетенцій та інших ресурсів на новому ринку.

Результатом таких суттєвих змін для системи стратегічного управління стала зміна періодичності циклу планування та зміна учасників, їх ролі та відповідальності в даному процесі.

Динамізм змін та ускладнення умов конкуренції унеможливають довгостроковий період планування в більшості сфер діяльності сучасних підприємств. Стрибокподібні зміни в зовнішньому оточенні підприємства призводять до суттєвих розривів між довгостроковими планами та реальною ринковою ситуацією. Дана ситуація збільшує вартість витрат часу на прийняття рішень і вимагає від керівництва оперативніше реагувати на змін, постійно коригуючи і адаптуючи стратегію підприємства. За таких умов менеджмент змушений переходити від планової стратегії до стратегії що розвивається.

Зростання значення фактору часу в процесі прийняття стратегічних рішень призводить до необхідності делегування значної частки повноважень керівникам нижніх ланок та збільшення рівня автономності внутрішніх підрозділів підприємства. Це дозволить молодшим менеджерам вносити поточні корективи в початкову стратегію, але в межах заданого загального стратегічного напрямку.

Розглянуті особливості постіндустріальної економіки вимагають внесення змін та застосування нових інструментів стратегічного управління підприємством. Однією з можливих таких новацій може бути концепція стратегічного процесу, що передбачає підхід до стратегічного менеджменту підприємства як до динамічного процесу, який реалізується в межах паттерну дій, який спрямований на досягнення довгострокових цілей компаній через еволюційний процес розвитку.

Реалізація стратегічного процесу передбачає розгляд підприємства як сукупності підсистем, які інтегровані між собою, кожна з яких робить свій внесок та впливає на реалізацію стратегії. В такому контексті стратегія є продуктом такої керованої взаємодії. А джерелом такої керованості виступає вбудований у компанію механізм стратегічного процесу.

Література

1. *Востряков О.В.* Емерджентні стратегії як продукт стратегічного процесу // Підприємницька діяльність в Україні : проблеми розвитку та регулювання: зб. мат. IV Між нар. наук.-практ. конф., 27—28 травня 2010 р., м. Київ. — К.: МІБО КНЕУ, 2010. — С. 37—39.
2. *Минцберг Г., Кушн Дж., Гошал С.* Стратегический процесс / Пер. с англ. под ред. Ю.Н. Каптуревского. — СПб.: Питер, 2001. — 688 с.

Габрієлова Т. Ю.,

канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри організації авіаційних перевезень Національного авіаційного університету, Україна

Gabrielova Tetyana

Ph. D., associated professor, Air Transportation Management Department National Aviation University, Ukraine

**ПАРАДИГМА
ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМ
РЕСУРСНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ВАНТАЖНИХ АВІАКОМПАНІЙ
В УМОВАХ РИНКУ**

**PARADIGMS OF FUNCTIONING
OF CARGO AIRLINES'
RESOURCE PROVISION SYSTEM
IN THE MARKET CONDITIONS**

Визначено цінності, методи, підходи та засоби, які визначають основи функціонування систем ресурсного забезпечення вантажних авіакомпаній

Values, methods, approaches and tools for determining the basis of cargo airlines' resource provision system were identified by the author

У сучасних економічних умовах вітчизняні підприємства надзвичайно слабо використовують новітні системи ресурсного забезпечення через суттєві недоліки у роботі цих систем, а також через відсутність значних фінансових ресурсів для їх успішного та всеохоплюючого впровадження. Певні специфічні особливості при формуванні структур ресурсного забезпечення підприємств визначаються галузевою приналежністю, стратегією розвитку підприємства, формою власності тощо. Загальні принципи ресурсного забезпечен-